

Sosiaali- ja perhepalvelut / Kuljetuspalveluiden toimintaohjeet 2022

112/00.01.01/2019

Yhtymähallitus 14.12.2021 § 192

Valmistelija: sosiaali- ja perhepalvelujohtaja Sonja Vuorela

Vammaispalvelulain 8 § mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Vammaispalveluasetuksen 5 § mukaan kuljetuspalveluja ja niihin liittyviä saattajapalveluja järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

Vammaispalveluasetuksen 4 § mukaan kuljetuspalveluihin niihin liittyvine saattajapalveluineen kuuluu vaikeavammaisen henkilön työssä käymisen, opiskelun, asioimisen, yhteiskunnallisen osallistumisen, virkistykseen tai muun sellaisen syyn vuoksi tarpeelliset, jokapäiväiseen elämään kuuluvat kuljetukset. Jokapäiväiseen elämään kuuluvia kuljetuksia ovat vaikeavammaisen henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvat tai lähikuntiin ulottuvat kuljetukset.

Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimiseen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Tukea myönnetään henkilöille, jotka tarvitsevat tukea toimintakyvyn heikentymisen johdosta, mutta eivät täytä vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun myöntämisen kriteerejä. Tukea myönnettäessä otetaan huomioon terveydelliset, sosiaaliset, toiminnalliset ja asuinympäristöön liittyvät seikat yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Kyseessä on määrärahasidonnainen palvelu. Kuljetuspalvelua voidaan myöntää ensisijaisesti henkilöille, joilla itsellä ei ole toimintakykyrajoitteiden lisäksi taloudellisia mahdollisuuksia taksipalvelujen käyttöön.

Vammaispalvelulain mukaisesta kuljetuspalvelusta ja sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta laadittuja toimintaohjeita on päivitetty vuosittain tai tarpeen mukaan. Toimintaohjeet ovat sekä asiakkaiden että taksinkuljettajien käytössä. Vuoden 2022 alusta lähtien molemmissa palveluissa on käytössä kuljetuspalveluiden hallinnointipalvelu, jonka kautta matkat laskutetaan ja jonka avulla seurataan matkojen toteutumista. Toimintaohjeet on nyt päivitetty siten, että niihin on lisätty tiedot tähän hallinnointipalveluun liittyvästä sähköisestä kuljetuspalvelukortista ja ohjeet sen käyttöön.

Valmistelijan esitys	Yhtymähallitus päättää hyväksyä liitteenä olevat Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun ja Sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumista tukevan palvelun toimintaohjeet.
Esittelijän ehdotus	Yhtymähallitus päättää 1) hyväksyä liitteenä olevat Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun ja Sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumista tukevan palvelun toimintaohjeet. 2) lähettää toimintaohjeet yhtymävaltuustolle tiedoksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisätietoja antaa	Sosiaali- ja perhepalvelujohtaja Sonja Vuorela, puh. 044 577 3296, etunimi.sukunimi@eposa.fi

Yhtymähallitus 25.01.2022 § 9

Valmistelija: sosiaali- ja perhepalvelujohtaja Sonja Vuorela

Vammaispalvelulain mukaisesta kuljetuspalvelusta ja sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta peritään omavastuuosuus. Yhtymähallitus on kokouksessaan 20.3.2019 § 44 vahvistanut nämä vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen omavastuut 1.5.2019 alkaen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain uudistus 1.7.2021 lähtien on tarkentanut kuljetuspalveluista perittävän omavastuun luonnetta *asiakasmaksuna*. Asiakasmaksulain mukaan asiakasmaksun perii kunta tai kuntayhtymä. Tämän vuoksi kuljetuspalveluiden omavastuiden perimisen käytäntöä on muutettu 1.1.2022 lähtien. Kuljetuspalveluista perittävät omavastuuosuudet laskutetaan jälkikäteen asiakkaalta. Näin ollen omavastuuta ei makseta enää matkan päätyttyä suoraan taksiautoilijalle.

Asiakasmaksulain mukaan sosiaalihuollon palveluista määrättyä maksua tulee myös alentaa tai jättää maksu kokonaan perimättä, jos maksun periminen vaarantaa asiakkaan tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakasmaksuista voidaan myös periä viivästyskorkoa ja ne voidaan ulosottaa ilman oikeuden päätöstä. Näitä asiakasmaksulain säännöksiä sovelletaan jatkossa myös kuljetuspalveluiden omavastuuosuuksiin.

Kuljetuspalveluita koskevat toimintaohjeet on päivitetty omavastuun perimistä koskevalta osalta. Päivitetyt toimintaohjeet ovat liitteenä.

Valmistelijan esitys	Yhtymähallitus päättää hyväksyä liitteenä olevat Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun ja Sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumista tukevan palvelun toimintaohjeet.
Esittelijän ehdotus	Yhtymähallitus päättää 1) hyväksyä liitteenä olevat Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun ja Sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumista tukevan palvelun toimintaohjeet,

2) lähettää toimintaohjeet yhtymävaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.

Lisätietoja antaa

Sosiaali- ja perhepalvelujohtaja Sonja Vuorela, puh. 044 577 3296, etunimi.sukunimi@eposa.fi